

kötők lettek pesti polgárokká. 1812-ben Müller Antal dolgozik Pest városának,¹ 1823-ban Holdmann Bernát, 1824-ben Müller József, 1829-ben Martin János lettek pesti polgárokká.

A könyvkötészet a felsoroltaknál nem csupán a könyvek bekötésére szorítkozott, hanem a könyvkötők díszmunkákat is végeztek. Így díszítette fel 1715-ben valamely meg nem nevezett könyvkötő ama szekrénykét, melybe Alamizsnás-Szent-Jánosnak ereklyéje helyeztetett el. E munkáért Buda városa neki 8 frtot fizetett.²

NAGY-BÁNKAI MÁTYÁS ÉNEKÉHEZ.

ERDÉLYI PÁLTÓL.

Nagy-Bánkai Mátyás Hunyady János históriáját 1560-ban írta meg Nagy-Szombat városában, s ama vitézlő népeknek ajánlotta, »kik vadnak környül az végházakban«. A magyar hazaszeretnek és katonai dicsőségnek, Hunyadi Jánosnak históriáját bizonyára jól és okosan szánta ez a buzgó magyar a végházak vitézeinek, kik Érsekújvárt, Nyitrán, Tapolcsányban stb. épen a török ellen voltak harczolandók és Hunyadi János nevét még ekkor is félelemmel határos hűséggel őrizték. A históriás ének azonban csak 1574-ben jelent meg, ferditve, megtoldva, nyomtatásban, Debreczenben Heltai Cancionaléjában. E két év által határolt időszakban másolat útján terjedett s bizonyára nem egy énekkedvelő s nem egy deák másolta ez idő alatt. E közkézen forgó másolatok egyikének töredéke az az itt közlött szöveg, melynek eredetije a zay-ugróczy levéltárban maradt ránk, s melyet dr. Thallóczy Lajos úr szívességéből használtunk. Ez a szöveg nem ismeretlen, 1860-ban a Vasárnapi Ujság hasábjain már Balogh Lajos kiadta volt, de átírva, nem betűhiven. Most, hogy e töredék újra fölszínre került, XVI. szá-

¹ Bekötötte a polgárokká lettek anyakönyvét »Burger Matrikl-t a melynek tábláján eme feljegyzés van: »Anno 1812 den 27. Nov. ist dies Burger Matrikl durch Herrn Anton Müller hiesigen bergerlichen Buchbinder Meister neuerdings eingebunden und ausgebessert worden unter dem Expeditorat des Andreas Pruzsinszky.«

² »Dem Buchbinder vor in und auswendige Austaffung dies käpsels, auch aller anderer Assistens halber 8 fl. Budapest székesfőváros levéltárában, »Acta sacelli s. Johannís.«

zadi irodalomtörténetünk művelői számára czélszerűnek mutatkozott mindenben pontos és hű másolatának közrebocsátása. E töredék nem a nyomtatott kiadásról volt lemásolva, hanem egykorú, az eredetihez közel álló másolat, a miről mindenki meggyőződhetik, ha a Költők Tára negyedik kötetében megjelent szöveggel összeveti.

Az vytez Hunyady Janos hystorijaya.

Nekthók emlekózóm ha megý halgathnathok Jo hwnýadj Janosrol
Nagy jamborsagarol hýw zolgalatthýarol erós wýadallýarol
Es ew ideýeben keth laszlo kýralýrol az Mwrathes chýazarol
Nandor feýerwararol Janiwla waydanak vtholzor halaláról.

(Drnak vala akor ezór negý zász es az negwen Jo ezthendóben
Iffýw Alberth kýralý mýkor regnal vala magýar orzag földében
Az kýralý megý hala felesége penýg megý marada thereben
Jo hwnyady Janos akor wayda vala az erdelnek földében.

Az kýralýne azoný mýkor láttha volna hogy ew eleg nem volna
Jo magýarorzagnak gondwýselesere veghazak othalmara,
Jo akarathýabol az kýralýne azoný vraknak paranchýola
Valazathok vgýmond kýralýth magathoknak az orzag othalmara.

Lengel Khazmerth, kýralýth atthýafýath Lazlo herchegeth wék valóztok
Khýérth Lýthwasagban kówethókwl nepet az vrak bochýathanak
Mýg oda jár[ná]nak adýg jo b[w]daban az kýralýne azonýnak
Lón fýw magzatthýa hogy kýth kórozthsegwl newezenek lazlonak.

Lathwan ezth vrak sokan ew kózwólók az azonýhoz haýlanak
Nem sok idó mwlwan az kýs kýralý fýath wék feýerwarba(n) hozak.
Oth nagy týzthessegegel kýrallýa valazthak wtheth megý koronazak
Onath Wýsegradban mýnd annyawal ózwe koronastól fólhozak.

Ith kýralýne azoný azerth az khoronath ismegý helyere thewe
De vgýan mentheben felsó rwha alath elé kóthóben thewe
Az thokoth penýglen mýnd az vrak elóth az ladaban be thewe
De az azoný dolgath senký vrak kózwól chýak ezében sem wewe.

Nem sok idó mwlwan mýnd fjawal ózwe mene nemeth orzagban
Fr(yd)erých chazarnak mýnth atthýafýanak az gyermekóth aýanla
Mýnd az khoronawal gyermek lazlo kýralýth neký tharthany ada
Ew maga megý therwe ollý nagy sjéthýsegegel jówe magýarorzagban.

Varak es varasok kýk kýralýne azonny parthýan az kýk valanak
Népel es eleset kýralýne azonnytol oly igón thakharthathanak
Azon kózben penýg az lazlo herchegegel vrak haza jwthanak
Zekes feýerwarba wýwek týzthessegegel hogý wth megý koronaznak.

Az koronath vrak hogý helyen nem lelek igón megý bwszlanak
 De ra gondolanak az zent Istwan thesteth nagý hamar wk fõlasak
 Az feyeben valo khoronath ký wewek a thesteth bechýnalak
 Az lazlo herchegóth azzal thýztessegegel vrak megý koronazak.

Mýkoron zekýben lengel laszlo kýralý jo bwdaban wlth volna
 Eóth jeles urfýw az azonny parthýarol otthan kýralýhoz hayla
 Jo Rozgoný Sýmon, Ireg Mýklos wayda, hwnýadý Janos wayda
 Dýenes gardýnal garaý lazlo ban ký wýsegradý vala.

Rówýd idón ezek nagý gongýa kýralýnak az kýralýne azonýwal
 Merth nagý gongýa vagýon az parthos vrakwal chýkordý monostornal
 Kýth megý erthe kýralý otthan nepeth ada jo hwnýadý Janosal
 [Ew] hogý szemben megý wýon mýnth ellensegývel oth az partos vrakal.

Otthan el indwla kýralý seregewel hwnýadý Janos wayda
 Chýkordý mezóben az parthos vrakat wayda oth zómben zalla
 Chýwda bólchýesege az hadakozatban es bator zýwe wala
 Seregóketth zórze, nepeth bathorýtha, výadalhoz okthatha.

Jo hwnýadý Janost sereg elóth mýkor parthos vrak megý lathak
 Mýnd el jedenek merth feýónkenth twgýak wayda jo wytez volthak
 J(o) leheth hogý zómben vele megý wýnanak de el fwthamodanak
 Zamtalan nagý sokan akor el hwllanak, kýk földre vagathanak.

Mýkoron ez dolgoth az kýralýne azonny oth megý erthette v[o]lna
 Nepeth, zolóm varath az Izkra Janosnak otthan kezében [ada]
 Az chýeh Izkra Janos az tóbýwel eózwe nagý sok kastelth chy[nala]
 Erós klastromokath nagý sok themplomokath mýnd kastelnak [alkota]

Ezókben mýnd chýehók, lengelók és egýeb fele nepek valan[ak]
 Egýk fõlföldóth kýk eróssen dwlýak, egetýk es rabolýa[k]
 La[z]lo kýralý parthýat valahol kaphatthýak fogýak és földre v[agjak]
 Mýkor illýen kepen jo magýar orzagban egýmasth igen rong[aljak].

Ezek kózben thórók